

මියල ම තීක්ෂණ දැවරිණි.

අරන්දා විද්‍යාලය කොළඹ 10

10 S I

අවසාන වාර පරිශ්‍යාපනය - 2022 තික්නේබරු

අධ්‍යක්ෂ පොදු සහතික පත්‍ර (උස්ස පෙළ) විභාගය, 2022

සංයුත්ත ගණිතය I
Combined Maths I

13 ලේඛනිය

පැය තුනකි
Three hours

අමතර කියවීම් කාලය - මිනින්ද 10 පි.
Additional Reading Time - 10 minutes

නම :

අමතර කියවීම් කාලය ප්‍රශ්න පත්‍රය කියවා ප්‍රශ්න කොට්ඨාස පැවතින් පැවතින්වය
දෙන ප්‍රශ්න සංවිධානය හර ගැනීම්වත් යොලුගන්න.

උපදෙස් :

- * මෙම ප්‍රශ්න පත්‍රය කොටස් දෙනෙකින් සමන්විත වේ.
A කොටස (ප්‍රශ්න 1 - 10) සහ B කොටස (ප්‍රශ්න 11 - 17)
- * A කොටස
සියලුම ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු සපයන්න. එක් එක් ප්‍රශ්නය සඳහා මෙම පිළිතුරු, සපයා ඇති ඉංඩියාන්න. වැඩිපුරු ඉංඩියාන්න අවශ්‍ය වේ නම්, මෙට අමතර ලියන කඩාඩි හාවිත සළ හැකිය.
- * B කොටස
ප්‍රශ්න පහකට පමණක් පිළිතුරු සපයන්න. මෙම පිළිතුරු, සපයා ඇති කඩාඩිවල ලියන්න.
- * නියමිත කාලය අවසන් වූ පසු A කොටස, B කොටසට උචින් සිටින පරිදි කොටස දෙක ආම්ජන විභාග ගාලාධිපති හාර දෙන්න.
- * ප්‍රශ්න පත්‍රයෙහි B කොටස පමණක් විභාග යාලාවෙන් පිටතට ගෙනයාමට මෙට අවසර ඇත.

පරිශ්‍යාපනයේ ප්‍රශ්නය සඳහා පමණි.

(10) සංපූර්ණ ගණිතය I

කොටස	ප්‍රශ්න අංක	ලේඛන ලක්ෂණ
A	1	
	2	
	3	
	4	
	5	
	6	
	7	
	8	
	9	
	10	
B	11	
	12	
	13	
	14	
	15	
	16	
	17	
	එකතුව	
	ප්‍රතිඵලය	

පත්‍රය I	
පත්‍රය II	
එකතුව	
අවසාන ලක්ෂණ	

අවසාන ලක්ෂණ

ඉලක්කමෙන්	
අකුරින්	

සංඛ්‍යා අංක

එන්තර පත්‍ර පරිශ්‍යා	
පරිශ්‍යා කළේ:	1 2
අධීක්ෂණය	

සංශ්‍යෝග ගණිතය I

A කොටස

01. සියලු $n \in \mathbb{Z}^+$ යදා $\sum_{r=1}^n \frac{r}{2^r} = 2 - \frac{(n+2)}{2^n}$ බව ගණන අභ්‍යන්තර මූලධර්මය හා විනෙයන් පෙන්වන්න.

02. $y = |x - 3|$ හා $y = |2x - 3|$ සඳහා දේ පුස්තාර එකම සටහනක අදින්න. එනම්, $|x| > |2x + 3|$ අසමානතාව තාපේන නරන සියලු තාත්ත්ව ආකෘති උග්‍රයන්න.

03. $|z + 4 + 3i| = 2$ වන පරිදි z හි පරිය ආර්ග්‍යෝ සමානක දක්වන්න. $\sqrt{34} - 2 \leq |z - 1| \leq \sqrt{34} + 2$

වහා පෙන්වා $(z - 1)$ හි උපරිම හා අවම විශ්ටාර අතර මෙහය $2\sin^{-1}\left(\frac{\sqrt{2}}{\sqrt{17}}\right)$ වහා පෙන්වන්න.

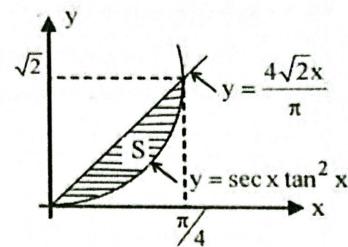
04. $\left(\sqrt[3]{2} + \frac{1}{\sqrt[3]{3}}\right)^n$ ප්‍රයාරණය 7 වන පදය නා $(n - 5)$ වන පදය අතර අනුපාතය $1 : 6$ වේ නම් n සොයන්න.
මෙහි $n \in \mathbb{Z}^+$ වේ.

කංදුන්ත ගණිතය I

05. $\lim_{x \rightarrow \frac{\pi}{6}} \frac{\sqrt{16\left(x^2 - \frac{\pi^2}{36}\right)} \sin\left(x - \frac{\pi}{6}\right)}{\tan\left(\sqrt{\frac{\pi}{4}\left(x - \frac{\pi}{6}\right)}\right) \left(\sqrt{x} - \sqrt{\frac{\pi}{6}}\right)} = \frac{\pi\sqrt{\pi}}{3\sqrt{2}}$ බව පෙන්වන්න.

06. $0 < \theta < \frac{\pi}{2}$ පදනා $x = 6\cos^3 \theta$ හා $y = 6\sin^3 \theta$ යන පරාමිතික සමීකරණ මගින් C වකුයක් දෙනු ලැබේ. 0 තිස් වකුයට ඇදි ස්පර්ශනයේ හා අනිලුම්බයේ සමීකරණ සොයන්න. තවද එම ස්පර්ශනයට හා අනිලුම්බයට ඡෑල දක්නායේ සිට ඇදි ලෙස දුරක්ෂ පිළිවෙළින් a හා b නේ නම් $4a^2 + b^2 = 36$ බව පෙන්වන්න.

07. $y = \sec x \tan^2 x$ හා $y = \frac{4\sqrt{2}}{\pi}x$ වනු ඇද ඇතේ. වනු දකු අතර අදුරු කර ඇති ප්‍රමෝදය පෙළඩියන 2π මෝන් ප්‍රමාණයකින් x අක්ෂය වටා ප්‍රමාණයකින් යැදෙන සහ විස්තුවේ පරිමාව $\frac{1}{30}(a\pi^2 - bx)$ බව පෙන්වන්න. මෙහි a හා b නිර්ණය කළපුනු තියන වේ.

08. λ යුතු නිශ්චුහා කාන්වික සංඛ්‍යක් වනවිට $3\lambda x - 2y + 1 = 0$ සහ $\lambda x + 2y + 3 = 0$ යන සරල රේඛා දෙකකි ජේදන ලක්ෂණයේ බෙවාවාක λ ආසුරින් සොයන්න. මෙම ලක්ෂණය හා (1, 1) ලක්ෂණය හරහා ගමන් කරන සරල රේඛාව $2y - x + 5 = 0$ සරල රේඛාවට ලමිකක විම සඳහා λ ට ගනුකි ඇගය සොයන්න.

09. $S_1 \equiv 3x^2 + 3y^2 - 6x - 1 = 0$ හා $S_2 \equiv x^2 + y^2 + 2x - 4y + 1 = 0$ වියන දෙකෙන් එදාන උක්ෂය නැතු ද $S_1 = 0$ වියනයේ සෙක්සුය නැතු ද, යන වියනයේ සීමිකරණය සොයන්න. තවද එම වියනය $S_2 = 0$ වියනය ප්‍රාග්ධනය එදානය කරන බව පෙන්වන්න.

10. $\tan^{-1}(3x) + \tan^{-1}(2x) = \frac{\pi}{4}$ වියදන්න. රහිතින $\sin\left[\frac{\pi}{4} - \tan^{-1}\left(\frac{1}{2}\right)\right] = \frac{1}{\sqrt{10}}$ බව පෙන්වන්න.

අවසාන වාර පරික්ෂණය - 2022 ඔක්තෝබර්

අධිකාරී පොදු සහතික පත්‍ර (උසස් පෙළ) විභාගය, 2022

සංයුත්ත ගණිතය I
Combined Maths I

13 ගේත්‍රීය

* B කොටස් ප්‍රෝග්‍රාම පහකට පමණක් පිළිගුරු සපයන්න.

B කොටස

11. (a) $x^2 + px + q = 0$ වර්ග සම්කරණයේ මූල α හා β න් $x^2 - rx + s = 0$ වර්ග සම්කරණයේ මූල α^4 හා β^4 ඇ.වේ.

p^2 යන්න $X^2 - 4qx + 2q^2 - r = 0$ වර්ග සම්කරණයේ මූලයක් බව පෙන්වන්න. අනෙක් මූලය r හා q ඇසුරින් දක්වන්න. එනයින් $x^2 - 4qx + 2q^2 - r = 0$ සම්කරණයේ මූල කාන්තික හා ප්‍රතිච්ඡල ලක්ෂණ සහිත බව පෙන්වන්න.

- (b) $f(x) = x^4 + ax^3 + 2x^2 + bx - 24$ යන් ගනිමු. මෙහි $a, b \in \mathbb{R}$ වේ. $(x-2)$ හා $(x+3)$ යෙළු $f(x)$ සාධික වේ. a හා b නියත සොයන්න.

$f(x)$ යන්න උර්ථිය සාධික විල ගුණිතයක් ලෙස දක්වන්න.

$f(k+x)$ බහුපදයේ $(x+6)^2$ සාධිකයකි. $f(k+x)$ බහුපදය $(x+2)(x^2+1)$ මගින් බෙදුවිට ගෝන් සොයන්න.

12. (a) අක්ෂර හෝ ඉලක්කම් හෝ යොඟ ගනිමින් කාඩ්පන් හයකින් යුත් සංයුතික් සැදීමට අවශ්‍ය ඇත. B_1 හා B_2 යෙළු සර්වයම් පෙවිටි දෙකකි. B_1 පෙවිටියේ 1 සිට 5 දක්වා අංක යෙදු රතු කාඩ්පන් 05 ක් ද ඇත. B_2 පෙවිටියේ A සිට E තෙක් අක්ෂර යෙදු රතු කාඩ්පන් 05 ක් ද, F සිට I තෙක් අක්ෂර යෙදු නිල් කාඩ්පන් 04 ක් ද ඇත. මෙම පෙවිටි දෙකන් කාඩ්පන් 06 ක් පමණක් ලබාගනිමින් එකිනෙකට වෙනස් සංයුත් සාධාරණ ලැබේ. පහත සඳහන් අවස්ථා සඳහා සඳිය හැකි එකිනෙකට වෙනස් සංයුත් ගණන සොයන්න.

(i) කාඩ්පන් 6 ම ම පෙවිටියෙන් විම

(ii) නිල් කාඩ්පන් පමණක් විම

(iii) එක් එක් පෙවිටියෙන් කාඩ්පන් 3 බැංකින් ගෙවුනු අතර ඒවා රතු කාඩ්පන් 3 ක් හා නිල් කාඩ්පන් 3 ක් ද විම.

- (b) $r \in \mathbb{Z}^+$ සඳහා $U_r = \frac{1}{3^r} \left[\frac{r+1}{(2r-1)(2r+1)} \right]$ යයි ගනිමු. $r \in \mathbb{Z}^+$ සඳහා $U_r = V_r - V_{r+1}$ වන පරිදි V_r

මිනිය සොයන්න. $\sum_{r=1}^n U_r = \frac{1}{4} - \frac{1}{4(2n+1)3^n}$ එනයින් බව පෙන්වන්න.

$\sum_{r=1}^{n+5} U_r$ ග්‍රේතිය අභිසාරී බව පෙන්වා එහි උර්තකය සොයන්න.

එනයින් $\sum_{r=n-10}^{n+5} U_r$ සොයන්න.

സംസ്കർത്ത ഗണിതയ I

13. (a) $A = \begin{pmatrix} a & -5 \\ 1 & b \end{pmatrix}$, അന്താ 2×2 മുളി നാശയാക്കി. $f(\lambda) = \lambda^2 - 2\lambda + 2$ എം. $f(\lambda) = 0$ നാലി ആഥാബ നി അഗയൻ

അഗയൻ. മെൽ $a < 0$ ഹാബ $b > 0$ എം. നാലി $B = \begin{pmatrix} 1 & 3 \\ 2 & -6 \end{pmatrix}$ ഹാബ $2C = AB^T + 4I$ നാശയ സോയൻ.

C^{-1} പാലിനി എലി പേര് പാലി $C^{-1}AC^{-1} + B = PC^{-1}$ നാലി P നാശയ സോയൻ.

(b) Z_1, Z_2 സംക്രിയാ യംഗു ദേശക്ക് നാലി പഹന അടയൻ പ്രകാര പെപ്പു കരൻ.

$$(i) Z_1\bar{Z}_1 = |Z_1|^2$$

$$(ii) |Z_1 - Z_2|^2 = |Z_1|^2 + |Z_2|^2 - \operatorname{Re}(Z_1\bar{Z}_2)$$

$$Z_1 \text{ ഹാബ } Z_2 \text{ സംക്രിയാ യംഗു ദേശക്ക് } \left| \frac{\bar{Z}_1 - 2\bar{Z}_2}{2Z_1\bar{Z}_2} \right| = 1 \text{ ഹാബ } |Z_2| \neq 1 \text{ നാലി } |Z_1| = 2 \text{ എലി പേര് വിൻ.}$$

(c) കിയർ ദിന നിവില അടയാ ദ മുളാവിര പ്രമേയയ പ്രകാര കരൻ.

$$Z \frac{(\sqrt{3}+i)^{17}}{(1-i)^{50}}$$

നാലി എലി $\arg(Z) = \frac{4\pi}{3}$ പേര് വിൻ.

$$F(x) = \frac{(x-2)^2}{(x-1)^3}; x \neq 1$$

സ്രീനായേ കുറൈ വിശദയെന്ന വിഷ്ടപ്പന്റെയ $F'(x)$ ധന്താ ഫോം $F(x) = \frac{-(x-2)(x-4)}{(x-1)^4}; x \neq 1$

മെൻ ദേശു ലേണ എലി പേര് വിൻ. തുമ്പിനി സ്രീനായേ കുറൈ ക്രോക്ക് ഹാ ചീപ്പരാഡേംസ് രേഖാ ദക്ഷിണി

$$y = F(x) \text{ സ്രീനായേ ദല കാശനക്ക് ആഡി ദക്ഷിണി.}$$

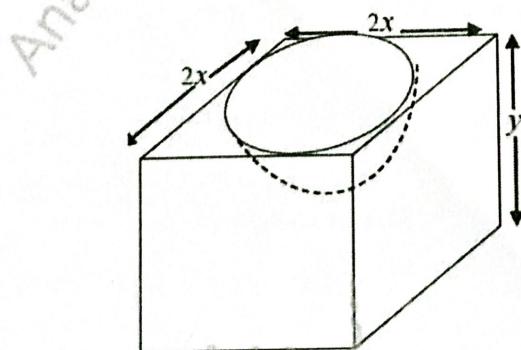
x വിശദയെന്ന ദേശു വിഷ്ടപ്പന്റെയ $F''(x)$ ധന്താ സോയൻ.

$$F''(x) = \frac{k(x-a)(x-b)}{(x-1)^5}$$

ഉന്നിൻ (2.2) പ്രാഞ്ചരയ തുലി ലൈഡ ഹൈ നാലിപരിക്ക ലജ്ജാവല വിശ്വിംക ദുഹന ദല സംഖയെ ലൈഡ കരൻ.

(b) പരുന്തു ദിന തിര 2x ഏതിനി വന സമിച്ചരപ്പാകാര പഠാലക്ക് സഹി റെ യ മുളി സഹകാശയ മുദ്രനി പാശ്ചയ മെ ആരയ x മുളി അരു ഗേരുകാര കുരയക്ക് ഹാര ദുവിന് നരഹ ലഭി. ദുവിനി സഹ വിഷ്ടുവേ പരിമാഖ സഹ തിര 72 വന പരിഡി പാഞ്ചവിംഗ നിന്മിനി ചീറിയ ഹൈ തിരി സഹ വിഷ്ടുവേ പാശ്ചയ വിരക്കേലയ

$$\text{എതി വിന്താ } x = \frac{6}{3\sqrt{7\pi+24}}$$

15. (a) පහත දැක්වෙන සර්ව හාම්පයක් A, B හා C නියතයන්හි අගයන් සොයන්න.

$$3x^5 + 4x^4 + 6x^3 + 18x^2 + 16 = Ax^3(x^2 + 2) + B(x^2 + 2)^2 + C(x^2 + 2)^2 + Cx^2 \text{ එනම්නි}$$

$$\frac{3x^5 + 4x^4 + 6x^3 + 18x^2 + 16}{x^2(x^2 + 2)} \text{ යන්න සින්න හාවිලින් ලියා } \int \frac{3x^5 + 4x^4 + 6x^3 + 18x^2 + 16}{x^2(x^2 + 2)} dx \text{ සොයන්න.}$$

(b) $\frac{2\sqrt{1-\sin x}}{1+\cos x} = \sec \frac{x}{2} - \tan \frac{x}{2} \sec \frac{x}{2}$ බව පෙන්වා කොටස් විගයන් අනුකූලනය හැවිනයේ

$$\int_0^{\frac{\pi}{2}} e^{\frac{-x}{2}} \frac{\sqrt{1-\sin x}}{1+\cos x} dx = 1 - \frac{2}{\sqrt{3}} e^{-\frac{\pi}{6}}$$

බව පෙන්වන්න.

(c) $\frac{d}{dx}(x^2 \tan^{-1} x + \tan^{-1} x) = 2x \tan^{-1} x + 1$ බව පෙන්වන්න.

$$\text{එනම්නි } \int_0^1 (2x \tan^{-1} x + 1) dx = \frac{\pi}{2}$$

බව පෙන්වන්න.

a නියතයක් වන $\int_0^a f(x) dx = \int_0^a f(a-x) dx$ ප්‍රතිච්ලිය සාධනය කර එනම්නි

$$\int_0^1 (2x-3) \tan^{-1}(1-x) dx$$

නි අගය සොයන්න.

16. (a) (i) $a_1x + b_1y + c_1 = 0$ හා $a_2x + b_2y + c_2 = 0$ යන සරල පේර්බා දෙකක් කොළ සම්බන්ධකවල සම්කරණ ලබාගන්න.

$S_1 = x^2 + y^2 + 2g_1x + 2f_1y + c_1 = 0$ වෘත්තය හා $S_2 = x^2 + y^2 + 2g_2x + 2f_2y + c_2 = 0$ වෘත්තය ප්‍රාග්ධනය විම සඳහා අනිවාර්ය හා ප්‍රමාණවත් අවශ්‍යතාව $2(g_1g_2 + f_1f_2) = c_1 + c_2$ බව පෙන්වන්න.

- (ii) ගේන්දුය (1, -1) හා අරය ඒකක 2 ක් වන වෘත්තයක් හා $2x + 3y + 1 = 0$ පේර්බාවේ ජේදන උස්සය හරහා ගමන් කරන වෘත්තයක් S මගින් නිරුපනය වේ. තවද ද මෙම S වෘත්තය (0, 3), (-2, -1) උක්ෂ යා කරන පේර්බා බණ්ඩය විෂ්කම්භය ලෙස ඇති වෘත්තය ප්‍රාග්ධනය කරයි නම් S වෘත්තයේ සම්කරණය සොයන්න. ප්‍රාග්ධනය වන වෘත්ත දෙකක් ගේන්දු යා කරන පේර්බාවන් (0, 3), (-2, -1) උක්ෂ දෙක යා කරන පේර්බා අතර කොළ සම්බන්ධකවල සම්කරණ සොයන්න.

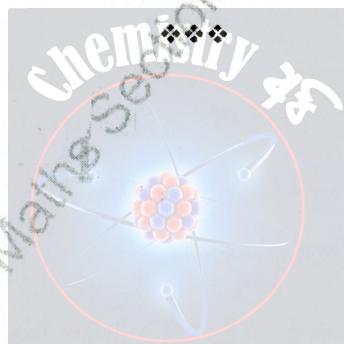
- (b) $2x(x-a) + y(2y-b) = 0$ ($a \neq 0, b \neq 0$) මගින් වෘත්තයක් නිරුපනය වේ යයි ගනිමු.

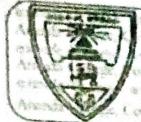
වෘත්තය මත පිහිටි $\left(a, \frac{b}{2}\right)$ ලෙස යයේ පිට අදිනු ලබන ජ්‍යායන් 02 ක් එක එකක් x අභය මගින් සම්බන්ධය නිරිමව අවශ්‍යතාව $a^2 > 2b^2$ බව පෙන්වන්න.

සංයුත්ත ගණිතය I

- 10 -

17. (a) සම්මත අංශනයන් මිනුම ABC ත්‍රිකෝණයක් යදා ගැනීන නීතිය සාධනය කරන්න. එහෙතුන් $b^2 + c^2 - a^2 = 2bc \cos A$ බව පෙන්වන්න.
- $a^2 \sin 2B - b^2 \sin 2A = 2ab \sin(A - B)$
 - $C(a \cos B - b \cos A) = a^2 - b^2$ බව සාධනය කරන්න.
- තවද රට්ටු මිනුම ත්‍රිකෝණයක් යදා $a \cos A = b \cos B$ නම් ABC ත්‍රිකෝණය සාක්ෂකාත් යම්ද්විපාද ත්‍රිකෝණයක් වන බව පෙන්වන්න.
- (b) පියලු තාන්ත්‍රික x යදා $f(x) = 2\cos^2 x + 2\sqrt{3} \sin x \cos x = -1$ යන්න R $\cos(2x - \alpha)$ ආකාරයට ප්‍රකාශ කර $0 \leq x \leq \pi$ යදා y = f(x) ලිඛිත ප්‍රස්ථාරය අදින්න. මෙමින් α R යුතු තිරණය කළ මූලි නියන්ත වේ. $0 \leq x \leq \pi$ තුළ වියදුම් දෙකක් පමණක් නිවිමව $(\cos x + \sqrt{3} \sin x) = \frac{(k+1)}{2 \cos x}$ ස්ථීරණයේ k යදා ගත හැකි අය පරාසය දියා දක්වන්න.

ආනන්ද විද්‍යාලය - කොළඹ 10

ආනන්ද විද්‍යාලය - කොළඹ 10

10 S II

අවසාන වාර පරීක්ෂණය - 2022 ඔත්තෙකුම්බිර
අධිකාරී පොදු සහගතික පත්‍ර (උක්ස් පොදු) විභාගය, 2022

සංයුත්ත ගණිතය II
Combined Maths II

13 ගේමිය

පැය තුනකී 10

නොම් :

උරදුක් :

- * මෙම ප්‍රශ්න පත්‍රය කොටස් දෙකකින් පමණිවිත ඇවි.
A කොටස (ප්‍රශ්න 1 - 10) සහ B කොටස (ප්‍රශ්න 11-17)
- * A කොටස
කිහිපෘතු ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු සපයන්න. එන් එක් ප්‍රශ්නය සඳහා මෙම පිළිතුරු, සපයා ඇති ඉතුරු දියන්න. වැඩිපුර ඉඩ අවශ්‍ය ඇවි නම්. ඔබට අමිතර දෙන කඩ්දාසි යාචිත කළ යුතිය.
- * B කොටස
ප්‍රශ්න පහකට පමණක පිළිතුරු සපයන්න. මෙම පිළිතුරු, සපයා ඇති කඩ්දාසිවල දියන්න.
- * නියමිත කාලය අවසන් වූ පසු A කොටස, B කොටසට උතින් සිටින පරිදි කොටස් දෙක අමුණා විභාග ගාලාධිපතිට භාර දෙන්න.

පරීක්ෂකගේ ප්‍රශ්නය පෙනා පමිණි.

(10) සංපූර්ණ ගණිතය II

කොටස	ප්‍රශ්න අංක	ලේඛන ලක්ෂණ
A	1	
	2	
	3	
	4	
	5	
	6	
	7	
	8	
	9	
	10	
B	11	
	12	
	13	
	14	
	15	
	16	
	17	
රක්ෂාව		
ප්‍රතිඵාසය		

පත්‍රය I	
පත්‍රය II	
එකතුව	
අවසාන ලක්ෂණ	

අවසාන ලක්ෂණ
දැක්කමෙන්
අකුරින්

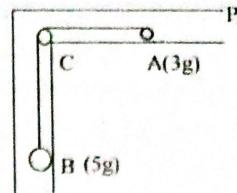
උක්ස් පත්‍ර පරීක්ෂක	උක්ස් පත්‍ර පරීක්ෂක
1	
2	

අධික්ෂණය

A කොටස

01. සූමෙට තිරස් තලයක මිටර 02 ක පර්‍යාගය සඩිභවී සමාන්තර සිරස් බිජ්‍යා දෙකක් ඇත. එම තිරස් තලයේ බිජ්‍යා අතර මධ්‍ය රෝබාවේ උක්ෂයක න්‍යා ඇති සැකන්දය 1 kg වන සූමෙට කුඩා ගෝලයකට 1 ආලේගයක් ලබාදීමෙන් ඇතිවන වලිනයේ දී අංශුව බිජ්‍යායකට ලම්භකව ගැලී. මෙලෙස 11 වන ගැටුම සිදුවන තෙක් ගත වූ හමුපුරුෂ කාලය $\frac{4093}{1}$ බව පෙන්වන්න. ගෝලය හා බිජ්‍යා අතර ප්‍රත්‍යාග්‍ය සංදුහ්‍යය $\frac{1}{2}$ ලෙස ගන්න.
02. තැනිත්‍යා පොලුවක H උපකින් පිහිටි ස්ථානයක සිට අංශුවක් තිරස්ට් එක්ස්ප්‍රෝ ප්‍රවේගයකින් ප්‍රක්ෂේප කරයි. එම අංශුවේ වලිනයේ තිරස් පරාභය R_1 ද පොලුව සමඟ ගැටෙන ස්ථානයේ සිරසට 0 කොෂයකින් ආනත වූ තලයක් තැබීමෙන් අංශුව එම තලයට ලම්භකව ගැලී තම් ද එම ගැටීමෙන් ඇතිවන දෙවන වලිනයේ තිරස් පරාභය R_2 ද තම් $R_1 : R_2 = \pi\sqrt{2gH} : e^2 \sin 2\theta (u^2 + 2gH)$ බව පෙන්වන්න. මෙහි e යනු වෝලෝ හා ආනත තලය අතර ප්‍රත්‍යාග්‍ය සංදුහ්‍යයයි.

03. සකන්ධය 22g හි යුප්පෙකීන් භාවිත නවා ඇති දිග ලුමට P බවය තිරුණු පමණක් එලින විමව තිබූ තියෙන් අඟ. බවය තුළ සකන්ධය 3g හා 5g වන A හා B අංද දෙක ඇතා ඇත්තේ පැහැදු අවන්නා තන්තුවකිනි. එම තන්තුව C හිදී බවයට සවිකර ඇති ලුමට කෝපියක් මතින යයි. ආරම්භයේදී එම තන්තුව නොවුරුවේ තවා තිශ්වලනාටයේ සිට පිරුවෙන මූදානටි. බවයේ ජ්‍යෙෂ්ඨය $\frac{5g}{77}$ බව පෙන්වන්න.

04. a හා b මෙදින දෙක පහත ආකාරයට දී ඇතු.

$$a = (p \log_3 x)_l - 6j, \quad b = (\log_3 x)_l + (p \log_3 x + 1)_l$$

(i) a හා b හි අදිය ගුණිතය සොයන්න.

(ii) a හා b අතර කේතය x හා p ඇඳුරින් සොයන්න.

මෙම මෙදින අතර කේතය මා මා කේතයක් වේ $pt^2 - 6pt - 6 < 0$ බව පෙන්වන්න. මෙහි $t = \log_3 x$

සංදුන්ත ගණිතය II

05. කිරීස් සමහලා රජ බිමක් මත ජේකන්ස්ය ඩ වන මෙට්ටර් රෝගක ජේකන්ස්ය V ප්‍රවේගයෙන් අරය ත වන නිරීස් වාත්තිකයක වළින චේ. එම වළිනයේ දී ඇතුළත රෝද මත සම්පූර්ණ අනිල්වී ප්‍රතික්‍රියාව R ද පිට්‍ර රෝද මත සම්පූර්ණ අනිල්වී ප්‍රතික්‍රියාව S ද චේ. R හා S අසුරන් සම්කරණ දෙකක් ගෙවිනාගන්න. මෙට්ටර් රථය නොලුස්සන්නේ යයි උපකළුපනය කර පෙරලීම සඳහා රථයේ ප්‍රවේගය $\sqrt{\frac{gar}{2H}}$ බව පෙන්වන්න. මෙහි H යනු රථයේ ඉරුළම නොනැවත පොලුව මට්ටමේ සිට උසය. එ යනු ඉදිරිපත හෝ පැහැඟ හෝ රෝද අතර පරනරයයි.

06. එකිනෙක 2a පරතරයකින් එකම කිරීස් මට්ටමේ පිසිටි ලක්ෂයන් දෙකක A හා B පුමට කැඳි දෙකක් සවිකර ඒවා මෙහි සැහැල්ල ප්‍රවේශනය තන්තුවක් යවා එකි දෙකකළවරට එක එකක ජේකන්ස්ය ඩ වන අංදු දෙකක් ආදා පද්ධතිය තිස්සාවීමයේ තබයි. දීන් AB මධ්‍ය ලක්ෂයේදී තන්තුව මතට ජේකන්ස්ය M වන අංතුවක් ආදා පද්ධතිය සිරුවෙන් මූදා හරි. පද්ධතිය ක්ෂණික තිස්සාවීමට පැමිණි පසු M ජේකන්ස්ය කිරීස්ට පහළ මහින දුර $\frac{4amM}{4m^2 \cdot M^2}$ බව පෙන්වන්න.

07. AC හා BC සැළැලු එක් එකෙහි දිග 2α වන දූෂි දෙකක් C හිදී පුම්ව අභි කර ඇත. A හා B ලක්ෂයන් තිරස් තලයක පුම්ව අභි කර ඇතෙන් ACB තිරස්ව පවතින පරිදිය. මෙහි $CAB = 60^\circ$ කි. නිවුවන් 5 ක බලයක් AC දැන්වේ මධ්‍ය ලක්ෂයයේදී තිරසට θ කෝෂයකින් පහළට යොදනු ලැබේ. මෙහි θ යනු පුරු කෝෂයකි. A හා B හි අභි වලින් දූෂි මතට යොදනා අනිලම් ප්‍රතික්‍රියා $\sin \theta$ හා $\cos \theta$ ආසුළුවන් ලබාගත්තා. ඒ නයින් B අභිවේදී අනිලම් ප්‍රතික්‍රියාවේ උපරිම අභය $\frac{5}{2}N$ බවද එවිට θ තිරසට 30° ක කෝෂයක් සාදනා බවද පෙන්වන්න.

08. අරය a සහ බර w වන සහ අරධ ගෝලයක් තිරස් රා තලයක හා පුම්ව තිරස් තලයක වෙත පාශ්‍යිය යෝජි වෙමින් සම්බුද්ධිතාවයේ පවතින විට එහි තල පාශ්‍යිය තිරසට 45° කෝෂයක් දරයි. සෙන්සිය යෝජි වෙමින් P අංශුවක් අරධ ගෝලයේ සෙන්සුලයේ සිට වැඩිහිත බැංචුම රේඛාව මෙහෙයුම් සෙන්සිය තුළුව වලනය වේ. එම අංශුව සෙන්සුලයේ සිට දුර x නම්. අරධ ගෝලයේ සම්බුද්ධිතාවය සඳහා

$$x \leq \frac{3(8\sqrt{2} \mu - 1)a}{16}$$

බව පෙන්වන්න. අරධගෝලයේ ගුරුත්ව සෙන්සුලය, සෙන්සුලයේ සිට සම්මින් අක්ෂය මෙහෙයුම් $\frac{3}{8}a$ වේ. මෙහි μ යනු අරධගෝලය හා තිරස් තලය අතර ස්ථාන සංශෝධකයයි.

09. A, B හා C යන තුවක්කු අනුකූල ඉලක්කයකට වෙමි තබයි. ඒ අනුව පහත දත්ත ද තිබයි.

- A මගින් ඉලක්කයට වැදුම 6 වාර්යකීන් 5 වාර්යක් ද.
- B මගින් ඉලක්කයට වැදුම 5 වාර්යකීන් 4 වාර්යක් ද.
- C මගින් ඉලක්කයට වැදුම 4 වාර්යකීන් 3 වාර්යක් ද වේ.

ඉලක්කයට වෙමි වැදුම තුවක්කු අතර ජවායක්ක වේ යයි සළකා පහත සම්භාවිත කොයත්න.

- (i) එක් එක තුවක්කුවකීන් ඉලක්කයට වෙමි නොවැදුම.
- (ii) හරියටම දෙවායක් ඉලක්කයට වෙමි වැදුම.

10. $x, y, 8, 5, 10$ යන සංඛ්‍යාවල මධ්‍යහිත 6 ද, ඒවාදේ විවලකාවය 6.80 ද වේ. x හා y අගයන් කොයත්න.

මෙහි $x, y \in \mathbb{Z}$

අවසාන වාර පරීක්ෂණය - 2022 ඔක්තෝබර්

අධ්‍යාපන පොදු සහකික පත්‍ර (ලුසක් පෙළ) විභාගය, 2022

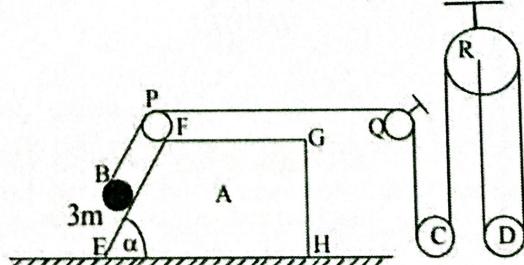
සංස්කරණ ගණිතය II
Combined Maths II

13 ග්‍රෑන්ඩ්

- පශේ 5 කට පිළිතුරු සපයන්න.

B කොටස

11. (a) සැපු සමාන්තර දුම්රිය මාරුග දෙකක් ඔස්සේ X හා Y නම් දු සූගාමි දුම්රිය දෙකක් එකම දිගුවට P දුම්රිය පොලක් පසු කිරීම සඳහා ගමන් කරයි. මෙහි දී X දුම්රිය P දුම්රිය පොලට 15.5 km දුරක් කිහිපය දී $4f \text{ ms}^{-2}$ උකානාර ත්වරණයකින් හා ප්‍රවේශයකින් ගමන් කරයි. එම මොජාගෙන්ම Y දුම්රියක් X දුම්රියට 3.1 km දුරක් පිටුපසින් $5f \text{ ms}^{-2}$ ත්වරණයකින් හා 54 km h^{-1} ප්‍රවේශයකින් ගමන් කරයි. Y දුම්රිය විසින් X දුම්රිය $t = T$ විට P දුම්රිය පොලට 3.3 km දුර කිහිපය දී පසුකරයි නම්. X හා Y දුම්රිය දෙක සඳහා ප්‍රවේශ කාලුවක් එකම සවහනක ඇත් එනැයින් $T = 20 \text{ s}$ හා $f = 15 \text{ ms}^{-2}$ බව පෙන්වන්න.
- (b) S නැවක් පොලවට සාපේක්ෂව $u \text{ km h}^{-1}$ ප්‍රවේශයෙන් දකුණට ගමන් කරයි. එහි සරල රේඛිය පෙන P වරායක පිට තැශෙනයිර දිගුවට $\frac{\pi}{4}$ ලිඛිත දුරකින් පිළිවා ඇත. එක්තරා මොජාගක දී P පිට උතුරින් තැශෙනයිරට ඉ කේතයක් සඳහා විවිධ නැව හෝටිම සඳහා A හා B බෝට්ටු දෙකක් P වරායේ සිට වෙනස් දිය දෙකකට $\frac{\pi}{2}$ උකානාර වේගයෙන් එක විට ගමන් අරඹයි. S නැවට සාපේක්ෂව බෝට්ටුවල වලින සඳහා ප්‍රවේශ ත්‍රිකෝණ දෙකකි දළ සවහන් එකම රුපයක අදින්න. බෝට්ටුවල තියම වලින දිගා අතර කොළඹ 90° ක් නම් $\sin \theta = \frac{1}{2\sqrt{2}}$ බව පෙන්වන්න. තවද නැවට සාපේක්ෂව A හා B බෝට්ටුවල ප්‍රවේශ සොයන්න. A බෝට්ටුවල S නැව වෙත යාමට ගතවන කාලය T_A හා B බෝට්ටුවල S නැව වෙත යාමට ගතවන කාලය T_B ලෙස ගන් විට $T_A > T_B$ නම් $T_A - T_B = \frac{8d}{3u}$ බව දී පෙන්වන්න.
12. (a) A යනු ජෙකන්දය M දී සුම්ට කොටයක සිරස් හරස්කාඩිකි. ජෙකන්දය 3m දී B අංගුවට එක් කෙළවරක් සම්බන්ධ කර ඇති සුම්ට, පුණු අවිතනත තන්තුවක් P හා Q හි දී තුවා සුම්ට කැපි දෙකක් මතින් යොළන්දය 2m වන C සවල කැපිය යටින්ද R අවල සුම්ට කැපිය උඩින් ද, ජෙකන්දය 3m වන D සවල කැපිය යටින් ද යටි ඇත. තන්තුවේ අනෙක් කෙළවර R අවල කැපියේ මධ්‍ය ලක්ෂණයට ගැටු ගසා ඇත. පද්ධතිය නිශ්චලනාවයේ සිට මුදා හරිනු ලැබේ.

සංස්කරණ ගීතිය II

B අංගුව සඳහා EF යියයේදී, A හා B සඳහා තිරසට ද, C හා D සඳහා සිරස්ව පහළට ද, විලින සමිකරණ ලියා දක්වන්න. A හා සෙකන්ධය නොවිනිය හැකි තරම් කම්. තන්තුවේ ආකෘතිය

$$\frac{3mg \sin \alpha (1 - \cos \alpha + 4\sin^2 \alpha)}{2(1 - \cos \alpha + 9\sin^2 \alpha)}$$

වල පෙන්වන්න.

(b) අරය a හා සෙකන්ධය O වන පූමට සිනින් ව්‍යෝගාකාර කම්බියක් සිරස් තලයක වන ලෙස සහි ගොටුව ඇති අරය අංගුව තිරස් සුරුවනය විය හැකි සෙකන්ධය III වන පූමට P නම් පෙන්වන් ව්‍යෝගාකාර ඇති. කම්බිය තුළ තිරස් සුරුවනය විය හැකි සෙකන්ධය IV වන පූමට පෙන්වන් ව්‍යෝගාකාර ඇති. සිනින් අංගුව එය කම්බියයේ පහළම් ලක්ෂණයේ රඳවා ගතා ඒ මත තිරස් V පූමටයක් ලබා දීමෙන් පෙන්වන් සිරස් ව්‍යෝගාකාර මාර්ගයක වලනය විමට සලස්වයි. පෙන්වන් O හරහා යන යටි අන් සිරස් සමය θ පූමට සෙක්සයක් තනන විට එකිනෙක් පූමටය ය යන්න $v^2 = u^2 + 2ga \cos \theta - 2ga$ මගින් දෙනු ලබන බව ද.

පෙන්වන් මත ව්‍යෝගාකාර කම්බිය මගින් ඇති තරඟා ලබන ප්‍රතික්‍රියාව R යන්න

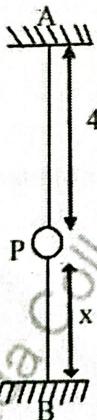
$$R = \frac{m}{a} (u^2 + 3ga \cos \theta - 2ga)$$

මගින් ද ලැබෙන බව පෙන්වන්න.

වලිනයේදී පෙන්වන් සිය ප්‍රතික්‍රියාවේ දිගාව වෙනස් නොකොට දුරක්ෂ ව්‍යෝගාකාර ගෙවා යාම සඳහා $u^2 > 5ga$ විය යුතු බව පෙන්වන්න.

දැන් ඉහත කම්බිය තුළට සහිත සමාන Q පෙන්වන් සිය කම්බියයේ ඉහළම් ලක්ෂණයේදී මූල් P පෙන්වන් පහළ ම ලක්ෂණයේදී පවතින ලෙස පහළ පෙන්වන් ප්‍රතික්‍රියාව පෙන්වන්න P හා Q පෙන්වන්න මෙහෙයුමේ ඉහළම් පෙන්වන් සිරස්වල් දී එකට ගැටුව එකට හා විසින් ප්‍රතික්‍රියාව පෙන්වන්න P හා Q පෙන්වන්න සිරස් මට්ටමේ දී එකට ගැටුව එකට හා විසින් තරන හරහා යන තිරස් මට්ටමේ දී එකට ගැටුව එකට හා විසින් ප්‍රතික්‍රියාව පෙන්වන්න P හා Q එක එකත් පෙන්වන්න O හරහා යන තිරස් මට්ටමේ දී ප්‍රතික්‍රියාවයේ ප්‍රතික්‍රියාව පෙන්වන්න.

13.

සෙකන්ධය ම පූ P අංගුවක් එක එකක ස්ථාපාවික දිග ම පූ සංඛෝග්‍ර ප්‍රත්‍යාස්ථාව AP හා PB තන්තු දෙකකට ඇදා ඇත. AP හා PB තන්තුවල ප්‍රත්‍යාස්ථාවකා මාපාංක පිළිවෙළින් λmg හා mg වේ. A කොළඹර තිරස් පිළිමක් මත වූ ලක්ෂයක්ද B කොළඹර A ට සිරස්ව 4a පහළින් එහි තිරස් පොලුව මත ලක්ෂයක්ද වන පරිදි සම්බන්ධ කර ඇත.

තන්තු දෙකම නොමුරුවේ අංගුව සම්බුද්ධතාවයේ පිළිවෙළි. එවිට B පිට අංගුවට ඇති දුර ම නම් $\lambda = \frac{x}{2a}$ බව පෙන්වන්න.

P අංගුව දැන්, සිරස්ව ඉහළට $\sqrt{6ag}$ ප්‍රවේශයෙන් ප්‍රක්ෂේප කරනු ලැබේ. තන්තු දෙකම නොමුරුවේ BP තන්තුවේ දිග x වන විට $\ddot{x} + \frac{3g}{2a} (x - a) = 0$ බව පෙන්වන්න. මෙම සමිකරණය $\ddot{X} + \frac{3g}{2a} X = 0$ ආකෘතියන් නැවත ලියන්න. මෙම $\lambda (> 0)$ තිරසය පැවතු තියතායි.

ඉහත සමිකරණයේ විසඳුම $X = A \cos \omega t + B \sin \omega t$ ආකෘතිය යැයි උපක්ෂාපනය කරමින් A, B තියතා සොයන්න. එනෙකින් මෙම වලිනයේ විස්තාරය සොයන්න.

P අංගුව $x < a$ වනවිට, අංගුවට වලිනය $\ddot{x} + \frac{3g}{2a} (x - a) = 0$ බව පෙන්වන්න.

පුරුමවරට අංගුව B වෙත ලැබා වන විට අංගුවට ගත වන මූල කාලය $\sqrt{\frac{2a}{3g}} \left\{ \pi + \sqrt{3} \sin^{-1} \frac{1}{\sqrt{12}} \right\}$ බව පෙන්වන්න.

14. (a) මූලාශ්‍ර නිශ්චිත සමාන්තර තොවන දෙකින දෙකක් වන අතර $\alpha \underline{b} + \beta \underline{b} = \underline{0}$ නම්ම පමණක් $\alpha = 0$ හා $\beta = 0$ බව සාධාරණ කරන්න.

O මූලාශ්‍ර අනුමදයෙන් A, B, C, D ලක්ෂ හතරක පිහිටුම දෙකින පිළිබේලින් $\underline{a}, \underline{b}, \underline{2a} + \underline{5b}, \underline{3a} + \underline{2b}$ යෙදී. මූලාශ්‍ර පැළුරින් \overline{AC} හා \overline{BD} ප්‍රකාශ කරන්න. AC හා BD පේනා E සිදී තේරුතය වේ නම් AE:EC හා BE:BD අනුපාත සොයන්න. තින් ඉනිතය හාවිතයෙන් $\frac{3}{2} AE^2 - \frac{10}{9} BE^2 = \frac{4}{7} (5|\underline{b}|^2 - 3|\underline{a}|^2)$ බව පෙන්වන්න.

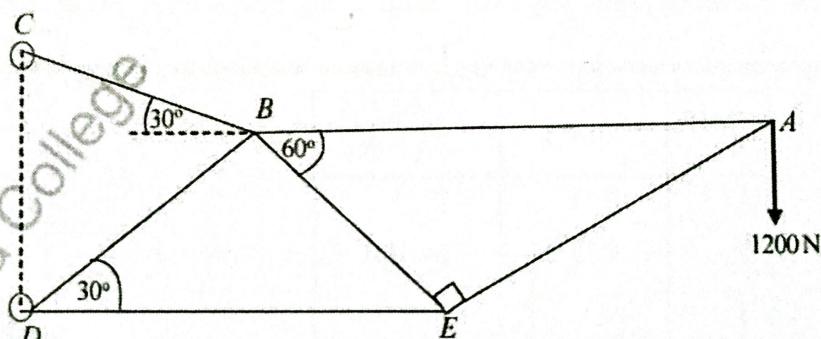
- (b) ABCDEF යනු පාදයක දිග $2a$ වූ ද AD තිරස වන පරිදි හා AD ට පහළින් B හා C පිහිටන පරිදි යුද ඇඟැල්පු යුද සරිදී ප්‍රධානාකාර කළ ආස්ථරයකි. ප්‍රධානයේ A, B, C, E, F පිරිප ඩිජිත් පිහිටින් $4P, 2P, P, 2P, 3P$ බල ක්‍රියා කරයි. බල සියලුල ආස්ථරයේ කළයේ පිහිටුයි. A, E, F හි ක්‍රියාකාරන බල AD සමග වාමාවර්තව 30° ක් සාදන දිගාවක් ඔස්ථිස ඉහළට ද B හා C හි බල AD සමග දක්ෂිණාවර්තව 30° සාදන දිගාවක් ඔස්ථිස පහළට ද ක්‍රියා කරයි. ප්‍රධානයේ සොයුය O එවි. බල පද්ධතියේ සම්පූර්ණයන් එකි දිගාවන් සොයන්න.

OD, x අක්ෂය ලෙස ද රට ලිඛිකාව O හරහා වූ Y අක්ෂය ලෙස ද ගෙන සම්පූර්ණයක් ක්‍රියා පේනාවේ සම්කරණය $2\sqrt{3}y - x - a = 0$ බව පෙන්වන්න.

දන් ලුරුණයේ විශාලත්වය G වූ යුතුමයක් පද්ධතිකට එකතු කළ විට නව පද්ධතියේ සම්පූර්ණයක් ක්‍රියා රේඛාව D ලක්ෂය ඔස්ථිස වේ නම් G හි විශාලත්වය හා අනිදියාව සොයන්න.

15. (a) ABCDE ප්‍රවාපයේ $\hat{A}BC = \hat{A}ED = 90^\circ$ ද, $\hat{B}CD = \hat{C}DE = 120^\circ$ ද, $AB = AE = 2\ell$ ද, වන අතර ඉතිරි පාද වල දිග $\sqrt{3}\ell$ බැඳින් එවි. ඒකක දිගක බර W බැඳින් වූ ප්‍රවාපය A වලින් එල්ලා BC හා DE හි මධ්‍ය උක්ෂාලයන් ඇඟැල්පු ද්‍රේවික් මගින් ඇදා සම්බුද්ධාව පවතී. ඇඟැල්පු ද්‍රේවි ප්‍රත්‍යාවලයන් B හා D පන්දීවල ප්‍රතික්‍රියාවල සංරචන ද සොයන්න.

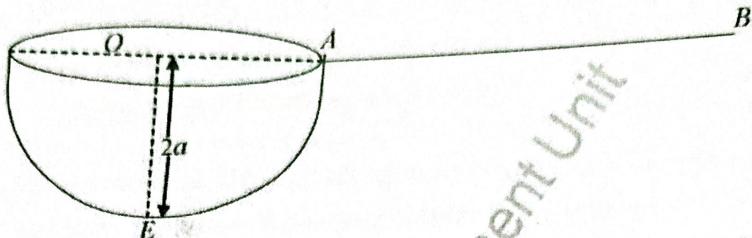
(b)

රුපයේ දක්වෙන්නේ AB හා DE දැඩු තිරස වන පරිදි යුද AE හා BD සමාන්තර වන පරිදි යුද C හා D උක්ෂාලදී අසුළු කරන ලද ඇඟැල්පු යුද සයකින් යුතු දෙකිනු දෙකිනු සොයන්න. බෝර් අංකනය හාවිතයෙන් දැඩු සියලුල සඳහා ප්‍රත්‍යාවල සටහනක් ඇදා එනයින් සියලුම ප්‍රත්‍යාවල විශාලත්වය සොයා ඒවා ආතකි ද තෙරපුම් ද යන්න වෙනම දක්වන්න.

සංප්‍රක්ෂ ගණිතය II

16. අරය a වූ ඇති අර්ධ ගෝලුකාර කෘෂිකාලක ජ්‍යෙෂ්ඨ නේත්‍යය එහි නේත්‍යයේ සිට $\frac{a}{2}$ දුරකින් පිශීලින බව අඩුකළනය යාවිතයෙන් පෙන්වන්න.
- එහි අරය a වූ සහ අර්ධ ගෝලුයක ජ්‍යෙෂ්ඨ නේත්‍යය එහි නේත්‍යයේ සිට $\frac{3}{8}a$ දුරකින් පිශීලින බව අඩුකළනය කරන්න.

නේත්‍යය O හා අරය $2a$ වූ ඇති ඒකාකාර අර්ධ ගෝලුකාර කෘෂිකාලකට $2a$ දිග සැපු මිටිස් සම්බන්ධකර තැන්දේ සාදා ඇත. අර්ධ ගෝලුයේ ඒකක වර්ගලයක ජ්‍යෙෂ්ඨය උදා AB කේටුවේ ඒකක දිගක ජ්‍යෙෂ්ඨය $\frac{\pi a}{2}$ ද වේ. තැන්දේ ජ්‍යෙෂ්ඨ නේත්‍යය OAB රේඛාවේ සිට $\frac{8a}{9}$ දුරකින් මූල්‍ය පිශීලියේ OE රේඛාවේ සිට $\frac{a(2+\pi)}{25}$ දුරකින් පිශීලින බව පෙන්වන්න.

නවද තැන්ද පුළු දුවණයකින් පිර වූ විට ඉහත රුපයේ පරිදි පවතී නම් පුළු සහිත තැන්දේ ජ්‍යෙෂ්ඨ නවද තැන්ද පුළු දුවණයකින් පිශීලිම සෞයන්න. මෙහි පුරවන ලද පුළු දුවණයේ ජ්‍යෙෂ්ඨය, තැන්දේ ගෝලුකාර නොවැයේ ජ්‍යෙෂ්ඨය මෙන් දෙගුණයක් වේ. නවද පුරවන ලද පුළු දුවණය අරය $2a$ වන සහ අර්ධ ගෝලුයක් ගැටු දුරක්ෂාවනය කරන්න.

17. (a) සික්‍රී තරගාවලියක පාරිභාව දෙකකින් එක් පාරිභායක් තුළ ක්ෂේමායේ ගණනාවක් තරගාවද අවසන් පුරව වටයේ ජයග්‍රහී ක්ෂේමායම් තුනක් අනුරින් වැඩිහිත ප්‍රසාද ලකුණු ලාභී ක්ෂේමායම අවසන් තරගයට සුදුසුකම් ලබයි. එමඟි අවසන් පුරව වටයේ ජයග්‍රහී ක්ෂේමායම් තුන A_i ; ($i = 1, 2, 3$) වනු ඇතැයි ද මූලින් අනුරින් එමඟි ප්‍රසාද ලකුණු වාර්කා කිරීමේ සම්පාදනාවන් ද අවින දේ මිනින් ලබාගෙන පහක පරිදි දක්වා තිබේ. T සනු ඉහළම ප්‍රසාද ලකුණු වාර්කා කිරීමේ පිද්ධීය වේ.

i	$P(A_i)$	$P(T/A_i)$
1	0.45	y
2	0.35	$2y + 0.1$
3	x	$2y + 0.1$

$$P(T) = 0.45 \text{ නම් } x \text{ හා } y \text{ හි අයන් සෞයන්න.}$$

අවසන් වටයට තේරීමට වඩාත් ඉඩකඩ ආශ්‍රිත ක්ෂේමායම විමට වඩාත් ඉඩ ඇත්තේ තුමන ක්ෂේමායම ද?

- (b) වැළඳී ඇති X නම් දුන් සමූහයේ මධ්‍යස්ථානය 80 බව දන්නා අතර $1 < K < 8$ යේ, K හි අය ගොයන්න.

අය ප්‍රාග්ධන (X)	f(සංඛ්‍යාකය)
30 - 50	3
50 - 70	k
70 - 90	8
90 - 110	4
110 - 130	2

මෙම ව්‍යාපෘතියේ මධ්‍යනාය හා සම්මත අපගමනය සොයා එහි ආචාරකාලීය ධිතා ද සාර්ථක දැක්වන්න. එහෙතුළු ව්‍යාපෘතියේ ගැටුව නම් කළ රුපරෝගීන් දැක්වන්න. ඉහත ව්‍යාපෘතියේ අගයන් උස්සිය ලෙස Y නම් ටෙනස් ව්‍යාපෘතියක් බවට රාමිණාමනය කළ යුතුව් ඇත. ඒ සඳහා 40 යන්න 36 ලෙසත් 120 යන්න 100 ලෙසත් පරිණාමනය සිරිමිට නියමිතය. අවශ්‍ය ඒකු සම්බන්ධතාවය ගොඩනගන්න. ඒ නයින් නව Y ව්‍යාපෘතියේ මධ්‍යනාය හා ස්ථීරතා අපගමනය සොයන්න.

